

SILHOUETTE

XEWQA... U PJAN

Ta' G. Z. A.

NIXTIEQ nikteb storja hekk sabiha li ggennen lil kulhadd bi gmielha, imma jahasra ghalija, la naf nohloq suggett li jolqot il-mohh jew il-qalb u lanqas m'ghandi l-hila nirqem l-istorja li nixtieq nikteb (jekk qatt jirnexxili) bil-kliem li jkun jixirqulha. Nahseb li hawn bosta li jhossu u jixtiequ bhali u li hafna drabi jaqdbu l-pinna f'idejhom u jqieghdu l-karta quddiemhom, imma jibqghu ma jaghmlu xejn hlief forsi jharbxu xi zewg kelmiet 'l hawn u 'l hinn, li la jkun fihom sens u lanqas sugu.

Lil dawn it-talin, kittieba bix-xewqa jekk mhux bil-fatti, irrid inghidilhom biex ma jaqtghux qalbhom. J'Alla jibqghu jippruvaw; darba ghad tista' tohrog mill-pinna taghhom xi haga li ma jkunx jistennaw, imma li tinghogob u tinqara b'ghozza mill-pubbliku (sahansitra jekk ghas-sbuhija taghha ma jkollhiex x'taqsam ma' dik l-istorja li jien irrid nikteb, imma li ghadni ma ktibtix!) Mill-banda l-ohra, hadd m'ghandu jahseb li billi jpooggi fuq skrivanija u jwahhal f'rasu li jrid johloq xi bicca letteratura b'daqshekk biss ikun hejja ruhu bizzejjed biex jaghti lid-dinja kitba li tibqa' tgħix snin wara li l-awtur taghha jkun miet.

Kull xorta ta' kitba letterarja hi r-rizultat ta' hafna xoghol iebes, thejjija siekta u sabar twil. Sahansitra l-aktar storja sempliċi titlob hafna hsieb. L-ewwelnett l-awtur jaghzel is-suggett u mbaghad jinseg u jfassal l-istorja; jifli bir-reqqa kull bicca minnha biex jara jekk kollox hux floku u f'waqtu. Aktarx inizzel fuq bicca karta l-punti ewlenin biex zgur ma jahrablu xejn minn dak li jrid igħid u mbaghad jibda biex jikteb.

Hawn jibda twegħir għid. L-awtur jikteb l-ewwel ftit kliem li aktarx ma jogħbuhx; iħassarhom b'daqqa ta' pinna u jerga' jipprova... sakemm fl-aħħar jirnexxilu jfisser bi kliem xieraq dak li jixtieq igħid u li jhoss. U hekk jibqa' sejjer, paragrafu wara l-iehor, sakemm fl-aħħar jasal fit-tmiem.

Ix-xogħol ma jintemmx hawn. L-awtur jerga' jaqra mill-għid dak kollu li jkun kiteb b'hafna taħbit. Xi kelma, xi frazi, xi sentenza shiha jibdew ma jogħbuhx. Hu jħassarhom u jikteb

ohrajn minn flokhom; kultant it-tieni u t-tielet prova toghbu inqas minn ta' l-ewwel u ghalhekk jaqta' li jhalli dak li jkun kiteb l-ewwel darba. U hekk jibqa' sejjer, jifli bir-reqqa u jizen kull kelma u kull sentiment. Fl-aħħar jieqaf.

Issa jibda thewdin ieħor: Min jaf jekk l-istorja tinghogobx? Min jaf jekk fissertx ruhi tajjed? — Jibda jistaqsi lilu nnifsu l-awtur. Aktarx hu jitlob il-parir ta' xi ħabib li jkun jifhem f'dan ix-xogħol. Il-ħabib jaqra bis-sabar kollu l-istorja, jeżaminaha sewwa u jsawwar fehmtu dwarha. Dan l-imħallef jista' jmaqdar jew ifaħħar, imma dejjem jaghti xi parir. B'danakollu, hadd hlief l-awtur innifsu ma jista' jiddeciedi x'ghandu jithalla barra, jizdied jew jinbidel. Ghalhekk qalb il-kittieb tibqa' ttaqtaq — ghad fadal l-editur u mhallef ieħor aktar aħrax, il-pubbliku. F'idejhom ix-xorti ta' l-istorja, u l-awtur ma jistax jagħmel haga aħjar milli joqghod bis-sabar jistenna l-verdett taghhom.

Kelma ta' l-aħħar. Hadd m'ghandu jaqta' qalbu jekk l-ewwel xogħol tieghu ma jkunx milqugh tajjed, ukoll jekk ikun swielu hafna għaraq. Fl-istorja tal-letteratura niltaqghu ma' kemm-il-grajja ta' din ix-xorta, fejn kittieb baqa' zmien twil mhux magħruf u magħżuż u li fl-aħħar kiseb isem kbir, xi drabi wara mewtu.

Dan hu l-pjan li fuqu beħsiebni nimxi biex nikteb l-istorja sabiha tieghi u naqta' xewqti. Xi darba ghad forsi jirnexxili u hekk nagħti lix-Xirka għat-Tixrid ta' l-Ilsien Malti xi novella biex ixxandarha bir-Rediffusion.

LIBSA GħDIDA

"IL-MALTI", li l-qarrejja taghna Issa għandhom f'idejhom, libes libsa għdida, il-libsa moderna ta' l-istampa, imfassla u maħduma bit-tipi tal-makna li tissejjaħ "Linotype". B'dan il-mod sa jkun jirnexxilna nagħtu materjal iżjed minn qabel f'ku!l harġa li nagħmlu u b'hekk inkunu nistgħu wkoll naqgħu iżjed malajr ix-xewqa ta' dawk il-kittieba li ma jhalluna qatt neqsin mill-materjal.

Izda jekk il-materjal sa jizdied u l-istampa saret aħjar, ma għandna xi ngħidu xejn, in-nefqa għoliet ukoll. Ma nahsbux, madankollu, li l-imseħbin taghna sa jarawha bi tqila jekk, wara tant żmien li żammejna l-prezz tat-tiħib baxx, il-lum sa ngħidulhom li minn dil-harġa t-tiħib ta' "IL-MALTI" jkun 2s. 6d. fis-sena. Dawk li ma jkunx jogħgħobhom dan il-gholi, nitlobuhom jibagħtuna lura dan il-Għadd biex inkunu nafu li ma jixtequx jibqghu mseħbin magħna. Għalhekk, dawk li jzommuh ikunu qegħdin ifissrulna li huma laqgħu d-deċiżjoni li kellna nieħdu bla ma xtaqna.

Il-Membri Akkademiċi jibqghu jleħdu r-rivista bħal qabel.